

М. В. Стріха

Гуам

ГУАМ – об'єднання країн пострадянського простору – Грузії, України, Азербайджану і Молдови. Виникло 10 жовтня 1997 у м. Страсбург (Франція) як консультатив. форум Грузії, України, Азербайджану та Молдови (англ. абрєвіатура – GUAM) у ході саміту Ради Європи. 1999–2005, коли до коаліції входив Узбекистан, вона називалась GUAAM. До цього об'єднання увійшли держави з близькими політ. й екон. орієнтаціями на ґрунті не лише спіл. рад. минулого, а й необхідності вирішувати схожі проблеми – зміцнювати власну державність, налагоджувати ринк. відносини, використовувати європ. моделі екон. і сусп. устрою. Їхня мета – співпраця у культур., зовн.-екон., воєнно-політ. й ін. сферах. Утворення GUAM свідчить про формування у межах СНД нових структур інтересів культур., екон. і політ. ґатунку, а також нових рівноправ. і взаємовигід. структур кооперації. Спільні екон. інтереси держав GUAM найбільш сконцентровані навколо питань транспортування прикаспій. енергоносіїв і прокладення нових транзит. маршрутів з Європи в Азію через Кавказ. регіон. Перспектив. напрямом екон. співробітництва є розвиток інвестиц. діяльності між державами GUAM, створення спіл. підприємств з перероблення с.-г. продукції, у галузі машинобудування, енергетики і транспорту. 2002 підписана угода про створення зони вільної торгівлі GUAM. Країни-учасниці опрацьовують також проблеми підтримання безпеки і стабільності у регіоні. Вищим органом організації є щорічні саміти керівників держав-учасниць, виконав. – рада міністрів закордон. справ країн GUAM (засідання двічі на рік), робочим – комітет нац. координаторів (щоквартал. засідання проходять по чергово у країнах-учасницях); від 2004 діє парламент. асамблея GUAM. У рамках GUAM сформовано низку робочих груп, зокрема з енергетики, транспорту, торг.-екон. питань, інформації та телекомунікацій, культури, науки й освіти, туризму, боротьби з тероризмом, організов. злочинністю і розповсюдженням наркотиків. Має статус спостерігача в ООН і ОБСЄ. У грудні 2005 в Києві відбувся форум «Співдружність демократичного вибору» (як альтернатива СНД), у якому взяли участь Україна, Молдова, Латвія, Литва, Естонія, Польща, Словенія, Македонія, Румунія, Грузія. Див. *Співдружність демократичного вибору*.

Рекомендована література

1. Нечель Л. Економічне співробітництво України з країнами ГУУАМ. Сучасний стан та перспективи // Стратег. панорама. 2000. № 2;
2. Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки. К., 2003;
3. ГУАМ – друге дихання // ПЧ. 2007. №7

Бібліографічний опис:

Ґуам / М. В. Стріха // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-25855>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).